

## Miljöutskottet

**Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 37 och 38 § i lagen om miljöskadefonden och om upphävande av 5 § 15 punkten i lagen om Finansinspektionen**

### INLEDNING

#### *Remiss*

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 37 och 38 § i lagen om miljöskadefonden och om upphävande av 5 § 15 punkten i lagen om Finansinspektionen (RP 176/2024 rd): Ärendet har remitterats till miljöutskottet för betänkande.

#### *Sakkunniga*

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Mari-Linda Harju-Oksanen, miljöministeriet
- specialsakkunnig Kati Leskinen, miljöministeriet.

### PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att lagen om miljöskadefonden ändras och att bestämmelsen om miljöskadeförsäkring i lagen om Finansinspektionen upphävs. Genom ändringarna preciseras övergångsbestämmelserna om oljeskyddsfonden och miljöskadeförsäkringen i lagen om miljöskadefonden. Vidare upphävs hänvisningen till miljöskadeförsäkringssystemet i lagen om Finansinspektionen, eftersom systemet avskaffas.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2025.

### UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslagen utan ändringar, men med följande anmärkningar.

Miljöskadefonden är en ny fond utanför statsbudgeten. Fondens verksamhet inleds den 1 januari 2025. De nuvarande subsidiära ersättningssystemen, det vill säga oljeskyddsfonden och den obligatoriska miljöskadeförsäkringen, upphör när miljöskadefondens verksamhet inleds. De ändringar som föreslås i propositionen är i huvudsak preciseringar av teknisk karaktär i övergångsbe-

## Betänkande MiUB 9/2024 rd

stämmelserna i lagen om miljöskadefonden. Ändringarna är nödvändiga för att klargöra rättsläget när miljöskadefonden inleder sin verksamhet. Utskottet anser det vara viktigt att det vidtas åtgärder för att säkerställa en smidig övergång från de nuvarande systemen, som baserar sig på oljeskyddsfonden och miljöskadeförsäkringen, till den nya miljöskadefonden. Det är också motiverat att miljöförsäkringsnämndens verksamhet upphör efter det att den pågående mandatperioden löper ut den 14 juni 2026. Det bidrar till att minska den administrativa bördan i anslutning till upprätthållandet av systemet under övergångsperioden.

I detta sammanhang vill utskottet också fästa uppmärksamhet vid ändringarna i organiseringen av oljebekämpning. Bekämpningsansvaret för oljeskador och fartygskemikalieolyckor överfördes vid ingången av 2019 till inrikesministeriets förvaltningsområde. Bekämpningen av sådana skador och olyckor är således nu för tiden räddningsverksamhet enligt räddningslagen. Räddningsväsendets materielanskaffningar och upprätthållande av bekämpningsberedskapen finansieras huvudsakligen genom statsbudgeten via välfärdsområdena. Materielanskaffningar och materielunderhåll kan inte längre finansieras med en oljeskyddsavgift. Det är emellertid meningen att bevilja en enligt planerna liten andel av materielanskaffningarna behovsprövad finansiering ur miljöskadefonden så att medel för detta ändamål överförs från statsbudgeten till fonden. Utgångspunkten är ett årligt anslag på 3 miljoner euro på samma sätt som i budgetpropositionen för 2025, men beslut om anslaget ska dock alltid fattas som en del av budgetbeslutet.

Utskottet anser det vara viktigt att upprätthålla en god beredskap för bekämpning av oljeskador och att säkerställa detta genom lämpliga finansieringsarrangemang när oljeskyddsfondens verksamhet upphör. Måluppfyllelsen stöds av de behovsprövade understöd för bekämpning av miljöskador som beviljas ur miljöskadefonden inom ramen för de anslag som överförs från statsbudgeten för att delvis täcka kostnaderna för anskaffning av materiel som används i räddningsverksamheten. Utskottet betonar att myndigheterna inom olika förvaltningsområden bör ge akt på att finansieringen räcker till och samarbeta för att säkerställa detta. Utskottet påminner om att riksdagens uttalande (RSv 199/2022 rd), som godkändes i enlighet med utskottets förslag i betänkandet om en ny miljöskadefond (MiUB 16/2022 rd — RP 183/2022 rd), fortfarande är i kraft. Enligt uttalandet förutsätter riksdagen att regeringen säkerställer att det ses till att en god oljebekämpningsberedskap upprätthålls. Utskottet vill understryka att uttalandet är viktigt och aktuellt när den nya miljöskadefonden inleder sin verksamhet den 1 januari 2025.

## FÖRSLAG TILL BESLUT

Miljöutskottets förslag till beslut:

*Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 2 i proposition RP 176/2024 rd utan ändringar.*

## **Betänkande MiUB 9/2024 rd**

Helsingfors 20.11.2024

I den avgörande behandlingen deltog

vice ordförande Pinja Perholehto sd  
medlem Pauli Aalto-Setälä saml  
medlem Petri Huru saf  
medlem Christoffer Ingo sv  
medlem Vesa Kallio cent  
medlem Mai Kivelä vänst  
medlem Hanna Kosonen cent  
medlem Johan Kvarnström sd  
medlem Jorma Piisinen saf  
medlem Merja Rasinkangas saf  
medlem Tere Sammallahti saml  
ersättare Antti Kangas saf.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Ekroos.